

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad**
 - Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad - principiële goedkeuring**

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering en context

In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad is het beleid inzake de inburgering van nieuwkomers een aangelegenheid die door verschillende wetgevers wordt geregeld.

Op basis van artikel 5, § 1, II, 3° BWHI zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen. Dit is een persoonsgebonden aangelegenheid in de zin van artikel 128, § 1 van de Grondwet.

Krachtens artikel 128, § 2, van de Grondwet zijn de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad bevoegd ten aanzien van de instellingen die wegens hun organisatie beschouwd worden uitsluitend te behoren tot de Vlaamse dan wel de Franse gemeenschap. Overeenkomstig artikel 138 van de Grondwet heeft de Franse Gemeenschap, wat het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen betreft, deze bevoegdheid overgedragen aan de Franse Gemeenschapscommissie.

De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) is bevoegd om de aspecten van het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen te regelen die ontsnappen aan de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie. Concreet betekent dit dat de GGC bevoegd is om bepalingen uit te vaardigen die rechtstreeks van toepassing zijn op natuurlijke personen, en op instellingen die niet kunnen worden beschouwd uitsluitend te behoren tot hetzij de Vlaamse, hetzij de Franse Gemeenschap.

De gemeenschappen kunnen enkel verplichtingen opleggen aan natuurlijke personen in het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad, op voorwaarde dat deze personen er vrijwillig voor kiezen om deze verplichtingen op zich van toepassing te maken door zich aan te sluiten bij een instelling die wegens haar organisatie tot de ene dan wel de andere gemeenschap behoort.

De Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad van hun bevoegdheden inzake de inburgering van nieuwkomers gebruik gemaakt door het aanbieden van inburgeringstrajecten waaraan inburgeraars op vrijwillige basis kunnen deelnemen.

Het invoeren van een verplicht inburgeringstraject in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is onvermijdelijk een bevoegdheid van de GGC.

Op 11 mei 2017 heeft de Verenigde Vergadering van de GGC de ordonnantie betreffende het inburgeringstraject voor de nieuwkomers goedgekeurd. Deze ordonnantie legt aan nieuwkomers in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de verplichting op om een inburgeringstraject te volgen.

Om te voldoen aan zijn verplichting tot inburgering kan de nieuwkomer zich richten tot een "erkende inrichter" van inburgeringstrajecten. Overeenkomstig artikel 3 van de ordonnantie is het aan het Verenigd College van de GGC om de inrichters van de inburgeringstrajecten te erkennen.

De GGC heeft beslist om voorlopig zelf geen inburgeringstrajecten aan te bieden en geen eigen inrichters te erkennen. Om te voldoen aan zijn verplichting tot inburgering zal de nieuwkomer zich kunnen richten tot de inrichters van inburgeringstrajecten die erkend zijn door de Vlaamse Gemeenschap of door de COCOF. Voor de Vlaamse Gemeenschap is dat het extern verzelfstandigd Agentschap Integratie en Inburgering en voor de COCOF zijn dat BAPA BXL en Via.

Het Verenigd College kan deze inrichters enkel erkennen nadat hierover een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de GGC.

In uitvoering van het Regeerakkoord 2014-2019 werd een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad opgemaakt.

1.2. Samenwerkingsakkoord

Het samenwerkingsakkoord bevat de nodige afspraken tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie om de praktische uitvoering van het verplichte inburgeringsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad mogelijk te maken.

Overeenkomstig de bepalingen van het samenwerkingsakkoord kan de nieuwkomer zich wenden tot de inrichters van een inburgeringstraject die erkend zijn door de Vlaamse Gemeenschap, door de Franse Gemeenschapscommissie of door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, en die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Aangezien de GGC voorlopig zelf geen inburgeringstrajecten aanbiedt, zal de nieuwkomer zich in praktijk enkel kunnen wenden tot de inrichters van de Vlaamse Gemeenschap en de COCOF. Als de GGC in de toekomst eigen inburgeringstrajecten wilt aanbieden, kan dit slechts na overleg met en notificatie aan de andere partijen bij het samenwerkingsakkoord.

Voor een artikelsgewijze toelichting bij het samenwerkingsakkoord verwijs ik naar de memorie van toelichting.

1.3. Instemmingsdecreet

Met dit voorontwerp van decreet wordt instemming verleend met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad. De instemming van de wetgevende vergaderingen van de verschillende partijen bij het akkoord is een voorwaarde om in de verschillende rechtsstelsels gevolg te kunnen geven aan het samenwerkingsakkoord.

Het instemmingsdecreet behoeft geen nadere toelichting.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Overeenkomstig artikel 8 van het samenwerkingsakkoord is de Vlaamse Gemeenschap verplicht om jaarlijks minstens 4.000 inburgeringstrajecten bestemd voor nieuwkomers zoals bepaald door de ordonnantie te financieren.

Momenteel worden al inburgeringstrajecten door het Agentschap Integratie en Inburgering in Brussel georganiseerd die onder de definitie van de Brusselse ordonnantie als verplichte inburgeringstrajecten zouden kunnen gekwalificeerd worden. De meerkost voor Vlaanderen zal bestaan uit de extra verplichte trajecten die gerealiseerd worden bovenop de huidige trajecten die als verplichte inburgeringstrajecten kunnen gekwalificeerd worden.

In een normaal werkjaar (om de invloed van de asielcrisis in onze berekening uit te sluiten, baseren we ons op het gemiddelde van de werkjaren 2012-2014) worden in Brussel gemiddeld 2.740 contracten afgesloten. Daarvan ramen we dat er 60%, of 1.644 contracten zouden kunnen gekwalificeerd worden als verplichte inburgeringstrajecten op basis van de ordonnantie. Dat betekent dat er 2.356 (4.000 - 1.644) extra inburgeringscontracten zullen moeten gefinancierd worden. Aan 1.801 euro (*) per inburgeringscontract betekent dit een extra budget van – afgerond – 4.243.000 euro. Het uiteindelijk bedrag kan hiervan nog afwijken omdat het exacte aantal verplichte inburgeringstrajecten in Brussel pas gekend zal zijn na invoering van deze beleidsmaatregel. Het gaat hier om een ruwe inschatting.

Aangezien de invoering van de verplichte inburgering in Brussel een nieuwe beleidsmaatregel is, zal dit geraamde extra budget bijkomend in de begroting moeten voorzien worden vanaf 2020, het jaar waarin de verplichting in werking treedt.

(*) Eenheidsprijs: cf. eenheidsprijzen opgenomen in begrotingsopmaak 2019 (trajectprijs inburgering: 1.652 euro + begeleiding Nederlands: 149 euro).

De Inspectie van Financiën verleende op 28 september 2018 haar advies.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 10 oktober 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Dit voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Dit voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Over dit voorontwerp van decreet werd geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies gevraagd. Aangezien instemmingsdecreten teksten zijn die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, vallen ze onder de uitzondering van punt 305, eerste alinea, van de Omzendbrief Wetgevingstechniek, en is een advies niet verplicht.

Dit voorontwerp van decreet valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringssimpactanalyse omdat er geen vrije beleidsruimte bestaat.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen, te machtigen om voornoemd samenwerkingsakkoord namens de Vlaamse Gemeenschap te ondertekenen;
- 3° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad;
- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen:
 - 4.1 te gelasten over het voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
 - 4.2 te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - 4.3 te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat het in 4.1 vermelde advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

Bijlagen:

- Samenwerkingsakkoord.
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad;
- Memorie van toelichting bij het voormelde decreet;